

ČESKÁ ASTRONOMICKÁ SPOLEČNOST

sekretariát: Astronomický ústav AV ČR, v. v. i., Fričova 298, 251 65

Ondřejov

tel. 776 602 709, info@astro.cz

ASTRONOMICKÝ ÚSTAV AV ČR, v. v. i.

Fričova 298, 251 65 Ondřejov

Tiskové prohlášení České astronomické společnosti a Astronomického ústavu AV ČR
číslo 334 z 28. 1. 2026

Zvyšuje vyšší intenzita a bílá barva světla bezpečnost?

Krátká odpověď zní: žádná z dostupných vědeckých studií nepotvrdila, že by samotná změna barvy světla vedla ke snížení kriminality a nehodovosti. Stejně tak vyšší intenzita osvětlení automaticky neznamená vyšší bezpečnost.

Při rekonstrukcích veřejného osvětlení bývá bezpečnost často uváděna jako jeden z hlavních argumentů pro instalaci LED svítidel s vyšší náhradní teplotou chromatičnosti, tedy bílého světla. Tuto argumentaci používají jak prodejci osvětlovací techniky, tak představitelé obcí, kteří ji často prezentují jako přínos pro obyvatele. Výsledkem jsou instalace bílých LED svítidel s poměrně vysokou intenzitou osvětlení ulic. Přináší však vyšší intenzita a bílá barva světla skutečně vyšší bezpečnost, jak se často tvrdí? Podívali jsme se na závěry odborných studií, které se touto otázkou zabývaly.

Tvrzení, že bílá barva světla a vyšší intenzita veřejného osvětlení automaticky zajišťují vyšší bezpečnost ulic, **není podloženo vědeckými důkazy**. V mnoha případech jde spíše o zjednodušenou interpretaci nebo o argumentaci, která slouží k ospravedlnění technických řešení bez hlubšího zohlednění jejich skutečných přínosů a dopadů.

Namísto zvyšování intenzity a používání studeného bílého světla by při rekonstrukci osvětlení měla být pozornost věnována cílenému, přiměřenému a kvalitně navrženému osvětlení, které respektuje potřeby bezpečnosti, ale zároveň minimalizuje negativní dopady na lidské zdraví, životní prostředí a noční krajinu.

V nočním prostředí je důležité používat světlo s co nejmenším podílem modrých vlnových délek pod 500 nm a dbát na správné směřování světla, aby světlo nesvítilo nejen do horního poloprostoru, ale i do oken domů. Je vhodné se seznámit s příručkou [Doporučení pro obce v oblasti světelného znečištění a rušivého světla](#), kterou v roce 2025 vydalo Ministerstvo pro místní rozvoj.

V kontextu současných poznatků (viz první odkaz níže) je zřejmé, že argument vyšší bezpečnosti jako hlavního důvodu pro instalaci bílého LED osvětlení neobstojí. Pokud neexistuje vědecký důkaz, že vyšší hladiny osvětlení nebo studenější barva světla vedou ke snížení kriminality či nehodovosti, nelze taková řešení obhajovat ani z hlediska odpovědného přístupu k veřejnému prostoru.

V moderní době **je přirozené usilovat o minimalizaci zbytečných negativních dopadů na životní prostředí** a veřejné osvětlení by nemělo být výjimkou. Vhodné technologické alternativy existují, například LED zdroje s minimálním podílem modrých vlnových délek (např. PC Amber), které umožňují splnit základní osvětlovací funkce bez nutnosti použití bílého světla. Zdůrazňování samotné energetické účinnosti bílých LED jako hlavního kritéria jejich „ekologičnosti“, při současném ignorování dalších relevantních hledisek, lze považovat za formu [greenwashingu](#). Odpovědná modernizace veřejného osvětlení by měla vycházet z reálných přínosů pro ochranu životního prostředí (zejména toho nočního), nikoli z marketingových tvrzení.

V souvislosti s instalací bílých LED v ulicích se navíc nyní objevuje tvrzení, že přechod na LED osvětlení je „vyžadován Evropskou unií“. Evropská legislativa se však netýká barvy světla, ale množství rtuti v sodíkových výbojkách. To znamená, že přechod od sodíkových lamp neznamena nutnost použití bílého LED osvětlení. Odkazování se na „požadavky EU“ při obhajobě bílých LED svítidel je proto zavádějící, neboť Evropská unie žádnou konkrétní barvu veřejného osvětlení nenařizuje.

Více o jednotlivých oblastech a jejich osvětlování (veřejné osvětlení a kriminalita, veřejné osvětlení a bezpečnost dopravy) včetně zdrojů na
<https://www.astro.cz/clanky/svetelne-znecisteni/zvysuje-vyssi-intenzita-a-bila-barva-svetla-bezpecnost.html>

Odkazy:

www.svetelneznecisteni.cz

<https://svetelneznecisteni.cz/wp-content/uploads/2025/12/MMR-Svetelne-znecisteni-10-23-WEB.pdf> - nejnovější příručka pro obce vydaná Ministerstvem pro místní rozvoj

<https://www.astro.cz/clanky/svetelne-znecisteni.html>

<https://www.asu.cas.cz/cz/verejnost-a-media/svetelne-znecisteni>

Kontakty:

Česká astronomická společnost, Odborná skupina pro řešení světelného znečištění:
Mgr. Martin Mašek, autor textu - masekma@fzu.cz

Astronomický ústav AV ČR: Pavel Suchan, řešitel programu “Světelné znečištění” v rámci výzkumného programu Strategie AV21 - Vesmír pro lidstvo - suchan@astro.cz, telefon: 737 322 815

Česká astronomická společnost (ČAS) vydává od května 1998 tisková prohlášení o aktuálních astronomických událostech a událostech s astronomií souvisejících. Počínaje tiskovým prohlášením č. 67 ze dne 23. 10. 2004 jsou některá tisková prohlášení vydávána jako společná s Astronomickým ústavem Akademie věd ČR, v. v. i. Archiv tiskových prohlášení a další informace nejen pro novináře lze najít na adrese <http://www.astro.cz/sluzby.html>. S technickými a organizačními záležitostmi ohledně tiskových prohlášení se obračejte na tiskovou tajemnici ČAS Mgr. Simonu Beerovou na adrese Planetárium Ostrava, K Planetáriu 502, 725 26 Ostrava. Tel.: 776 602 709, e - mail: simona.beerova@vsb.cz.